Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Projekts „”Eiropas programmas īstenošana pieaugušo izglītības jomā” un pārskats par pieaugušo izglītības situāciju Latvijā

Ingrīda Muraškovska, mag.paed

Ventspils, 25.04.2013.

Eiropas programmas īstenošana pieaugušo izglītības jomā

Ar Eiropas Savienības Mūžizglītības programmas atbalstu

Granta lēmuma numurs 2012-3753/001-001

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Stratēģija “Eiropa 2020”

- Uzdevumi:
  - Atvieglot jauniešu ienākšanu darba tirgū
  - Gados vecāku cilvēku spēju uzlabošana, pielāgojoties darba tirgus prasībām
  - Attīstīt zemākas kvalifikācijas darbinieku prasmes
  - Veicināt neformālās un informālās izglītības rezultātu atzīšanu
  - Atvieglot darba ņēmēju mobilitāti
  - Veicināt sociālo iekļaušanu

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Eiropas izglītības programma pieaugušajiem

- Prioritārās jomas 2012.-2014.:
  - Mūžizglītību un mobilitāti padarīt par realitāti
  - Uzlabot izglītības un apmācības kvalitāti un efektivitāti
  - Ar pieaugušo izglītības starpniecību veicināt vienlīdzību, sociālo kohēziju un aktīvu pilsoniskumu
  - Uzlabot pieaugušo kreativitāti, novatorismu un mācību vidi
  - Uzlabot zinību pamatus par pieaugušo izglītību un pārraudzīt pieaugušo izglītības nozari

Mūžizglītības Programma

Projekts “Eiropas programmas īstenošana pieaugušo izglītības jomā”

- Īstenošana: 2012.g. oktobris – 2014.g.marts
- Mērķi:
  - Sekmēt sadarbību un izveidot vienotu koordināciju/informācijas apmaiņu starp augstskolām, privātajiem partneriem, valsts, pašvaldību un nevalstiskajām institūcijām ar mērķi palielināt to pieaugušo Latvijas iedzīvotāju skaitu, kuri savas dzīves laikā pilnveido savas prasmes, iemaņas un kvalifikāciju.
  - Veicināt diskusiju par mūžizglītības problēmām Latvijā ieinteresēto pušu vidū, kā arī kopīgi apmainīties viedokļiem un izstrādāt priekšlikumus problēmu risināšanai.
  - Izplatīt informāciju iedzīvotāju vidū par šā brīža izglītības iespējām Latvijā un personas ieguvumiem no kvalifikācijas celšanas.

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Projekts “Eiropas programmas īstenošana pieaugušo izglītības jomā”

- Aktivitātes
  - 5 reģionālie semināri
  - 6 starpministriju forumi
  - Nacionālā konference
  - Iedzīvotāju konsultēšana par pieaugušo izglītības iespējām
- Finansējums: 136 t. EUR, t.sk. EK – 102 t. EUR

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Priekšlaicīgi skolu pametušo jauniešu vecumā no 18-24 gadiem īpatsvars

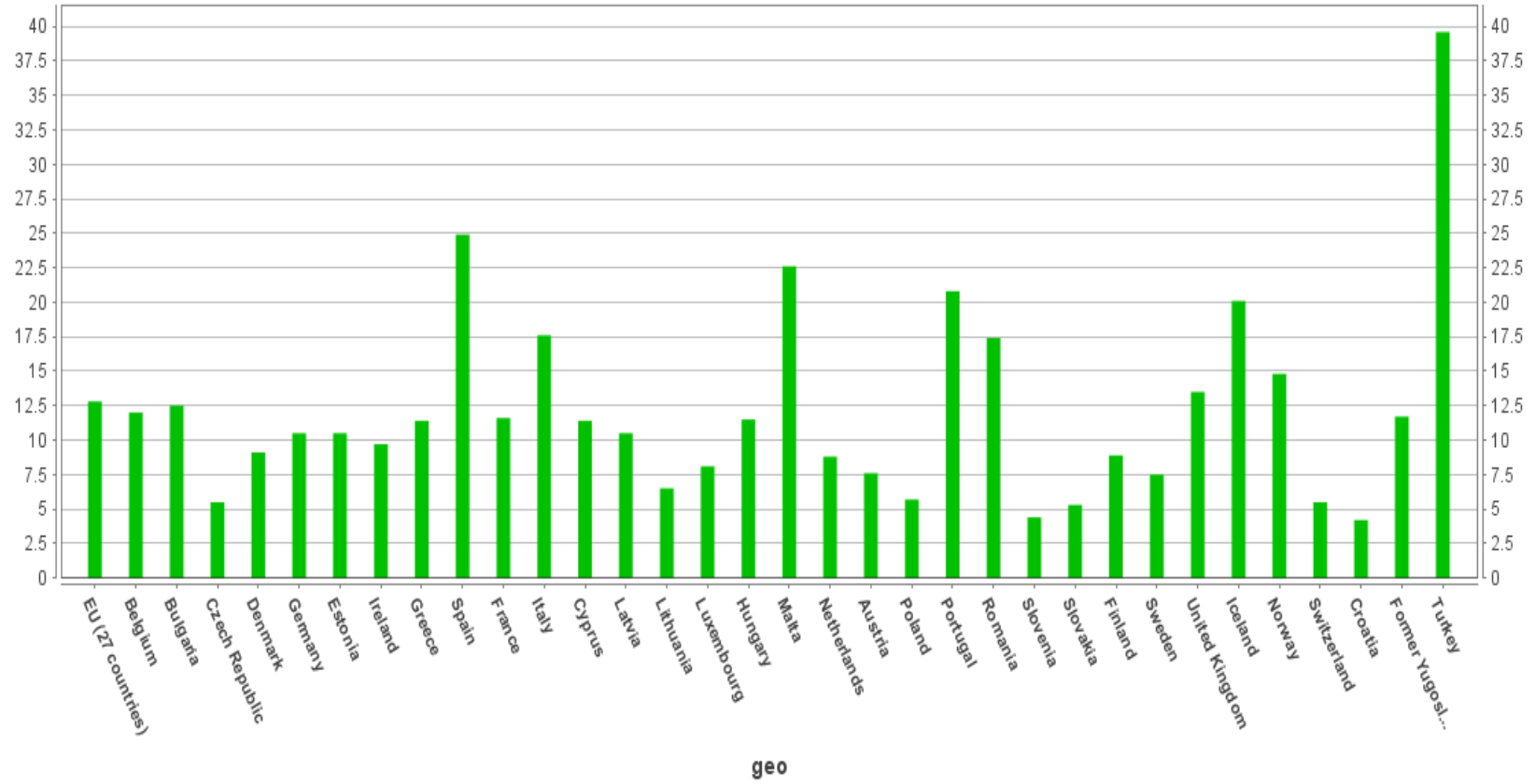

Latvijas rādītājs – 10,5%

Eurostat dati, 2012

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Iedzīvotāju īpatsvars 30-34 gadu vecumā, kuri ieguvuši augstāko izglītību

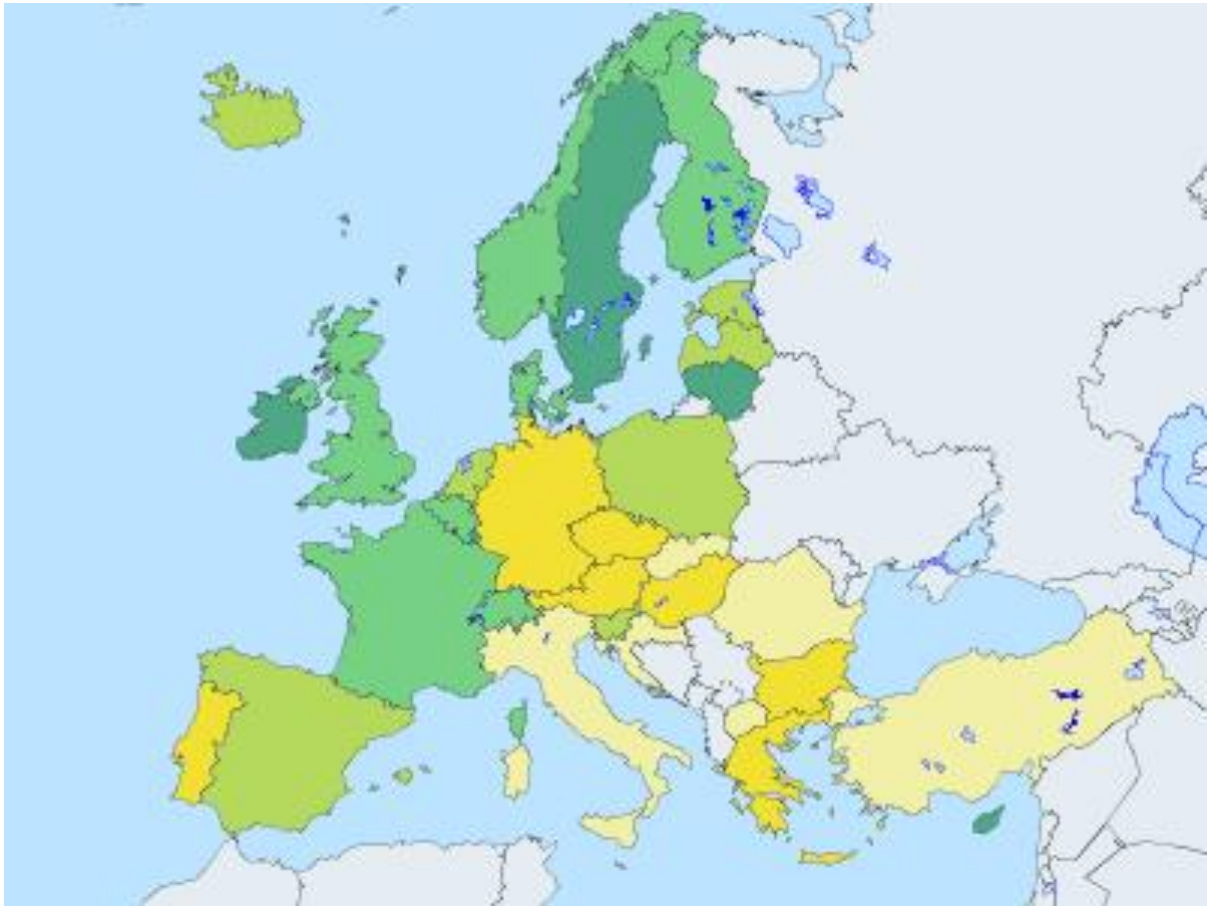

16,3-23,88 %
23,8–30,76 %
30,7-41,27 %
41,2-45,87 %
45,8-49,45 %

Latvija – **37,0%**

Mūžizglītības Programma

Eurostat dati, 2012

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

25-64 gadus veco iedzīvotāju nepabeigtā izglītība

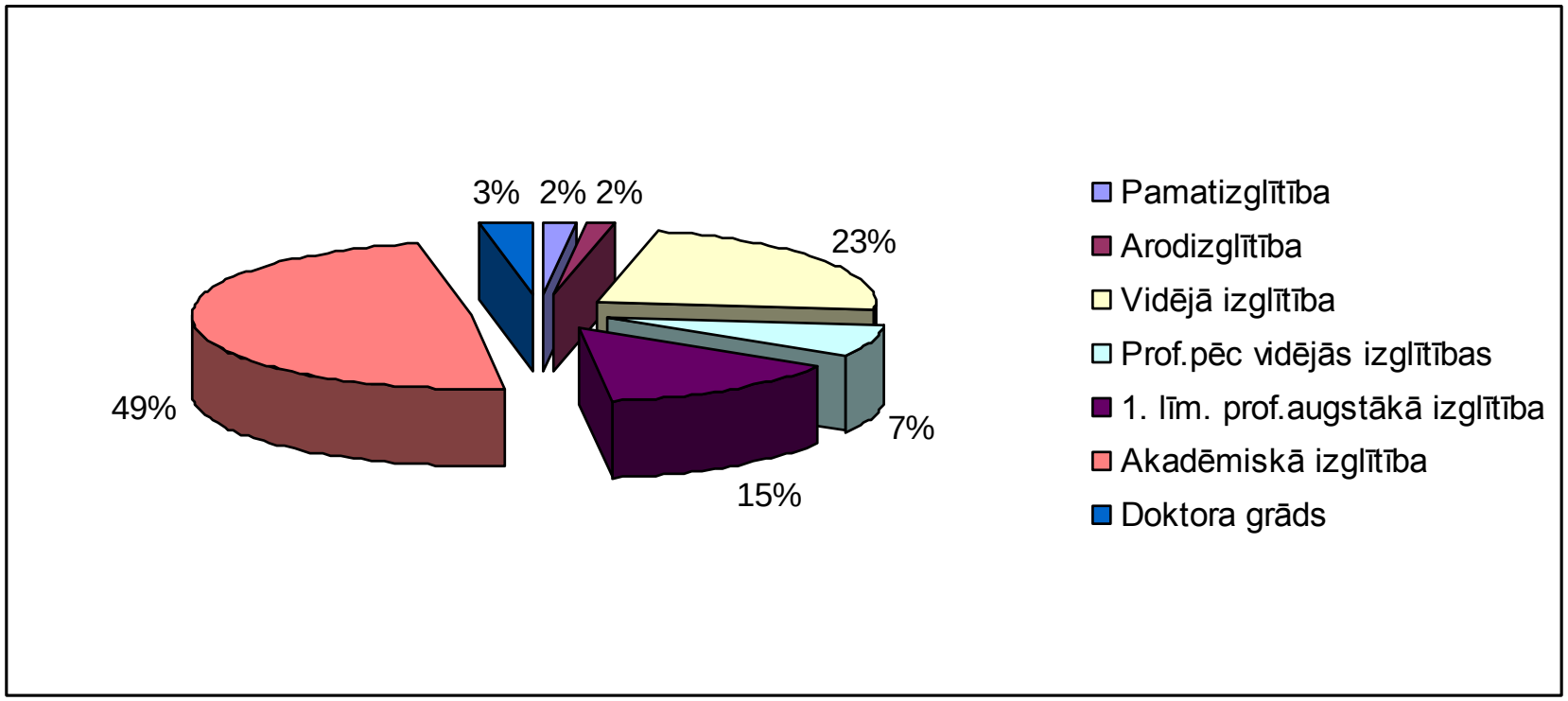

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Iedzīvotāju īpatsvars 25-64 gadu vecumā, kuri iesaistās izglītībā

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Eiropas Savienība	9,3	9,4	9,3	9,1	8,9
Latvija	7,1	6,8	5,3	5.0	5,0

Mūžizglītības Programma

Eurostat dati, 2011

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Iedzīvotāju īpatsvars 25-64 gadu vecumā, kuri iesaistās izglītībā

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Eiropas Savienība	9,3	9,4	9,3	9,1	8.9	9.0
Latvija	7,1	6,8	5,3	5,0	5,0	7,0

Mūžizglītības Programma

Eurostat dati, 2012

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Galvenais iemesls, kāpēc nepiedalījās izglītībā

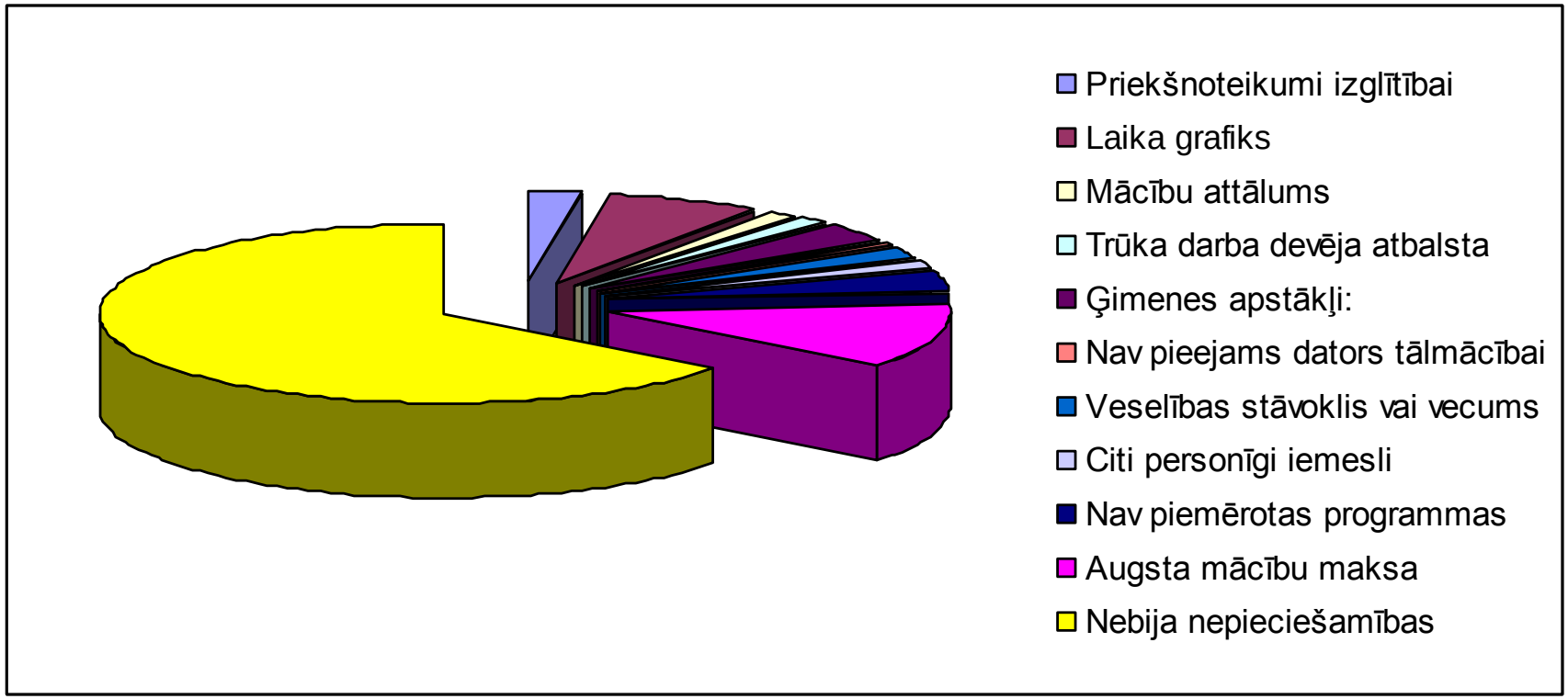

CSP dati, 2011

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Stratēģiskās pieaugušo mērķgrupas un rīcības

- Pieaugušie, kuri aktīvi iesaistās – attīstīt izglītības piedāvājumu
- Pieaugušie, kuri vēlas iesaistīties, bet nevar – mazināt vai novērst šķēršļus
- Pieaugušie, kuri neuzskata par nepieciešamu mācīties – veidot kampaņas, lai motivētu mācīties; reklamēt izglītības ieguvumus; iesaistīt ar ģimenes locekļu, draugu, kolēģu palīdzību

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Rīcība: attīstīt piedāvājumu

- Veidot piedāvājumu, balstoties uz aktuālo motivāciju
- Integrēt izglītības programmās mūžizglītības pamatprasmes (uzņēmību, kritisko domāšanu u.c.)
- Iesaistīt darba devējus uz darba vietu balstītā mācību procesā
- Attīstīt mācīšanās formu dažādību, veidojot uz individuālām mācīšanās vajadzībām vērstus formālās, neformālās un informālās izglītības pasākumu kompleksus
- Nodrošināt izglītības nepārtrauktību, liekot tai pamatu vispārējā izglītībā un sniedzot atbalstu ar pieaugušo konsultēšanas pakalpojumiem
- Veidot pieaugušo pedagogu tālākizglītību
- Diferencēt izglītības piedāvājumu pēc mērķgrupām

Mūžizglītības Programma

Motivācija piedalīties pieaugušo izglītībā

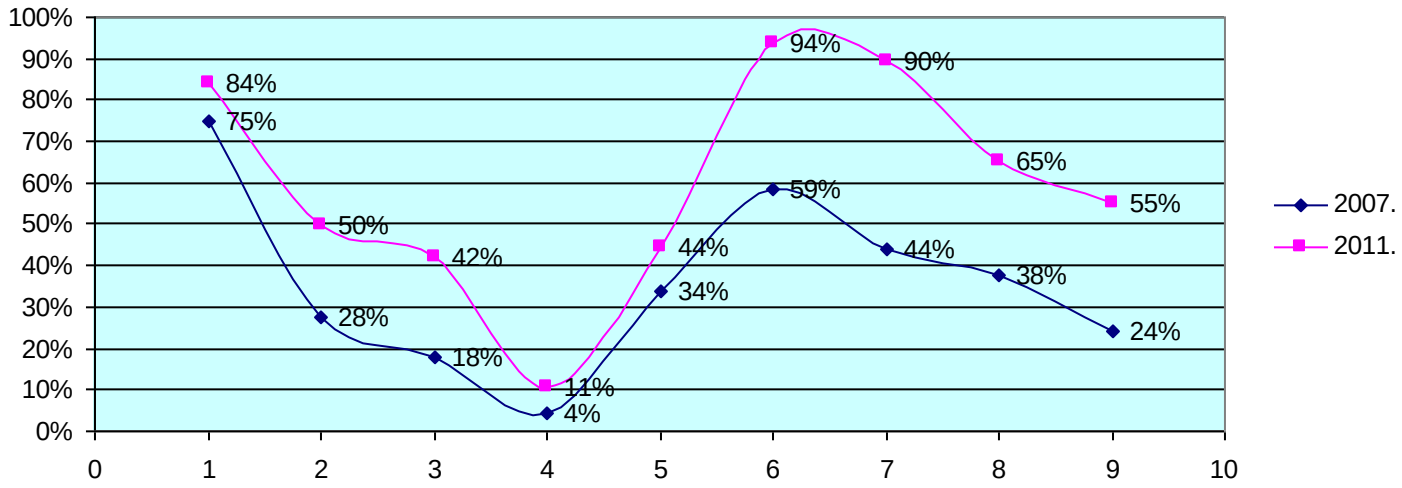

1 - Veikt savu darbu labāk

2 - Samazināt iespēju zaudēt darbu

3 – Palielināt iespējas dabūt jaunu darbu

4 – Uzsākt savu uzņēmējdarbību

5 – Programmas apgūšana bija obligāta

6 – Iegūt ikdienā noderīgas zināšanas un prasmes

7 – Iegūt vairāk zināšanu par to, kas interesē

8 – Iegūt apliecību vai sertifikātu

8 – Satikt jaunus cilvēkus paša priekam

CSP dati 2007, 2011

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Cik lielā mērā tiek izmantotas neformālajā izglītībā iegūtās zināšanas

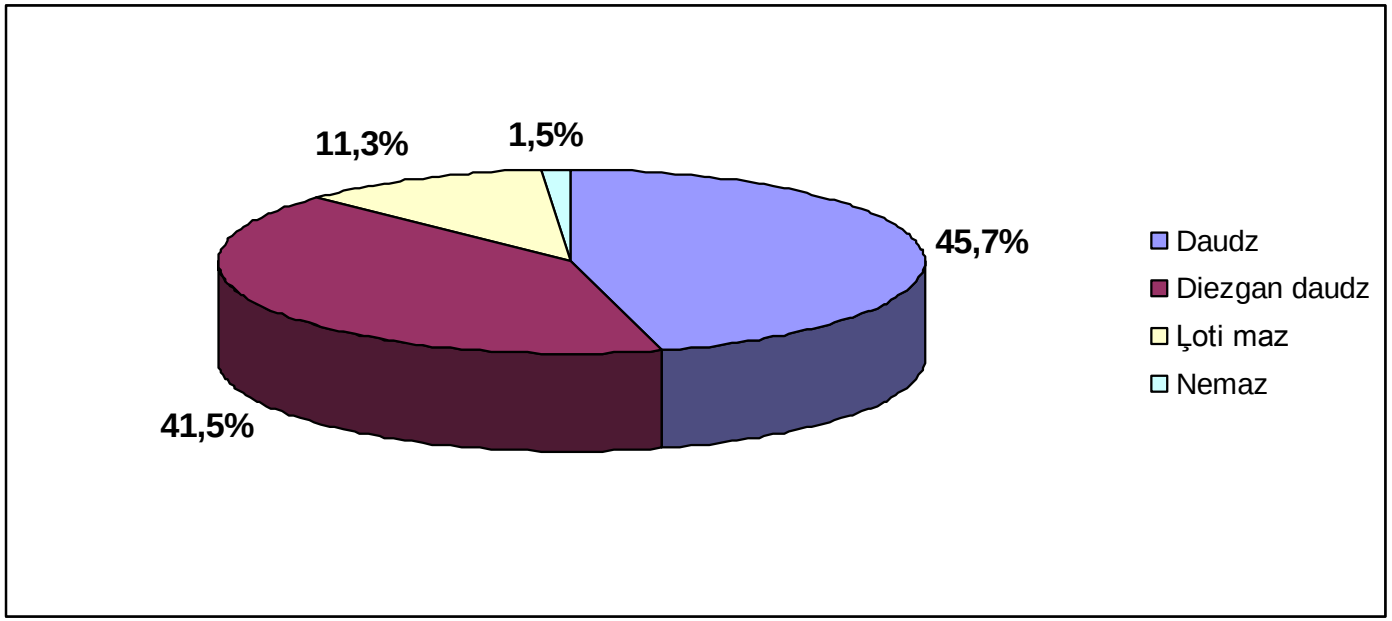

CSP dati, 2011

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Ieguvumi no mācībām neformālajā izglītībā

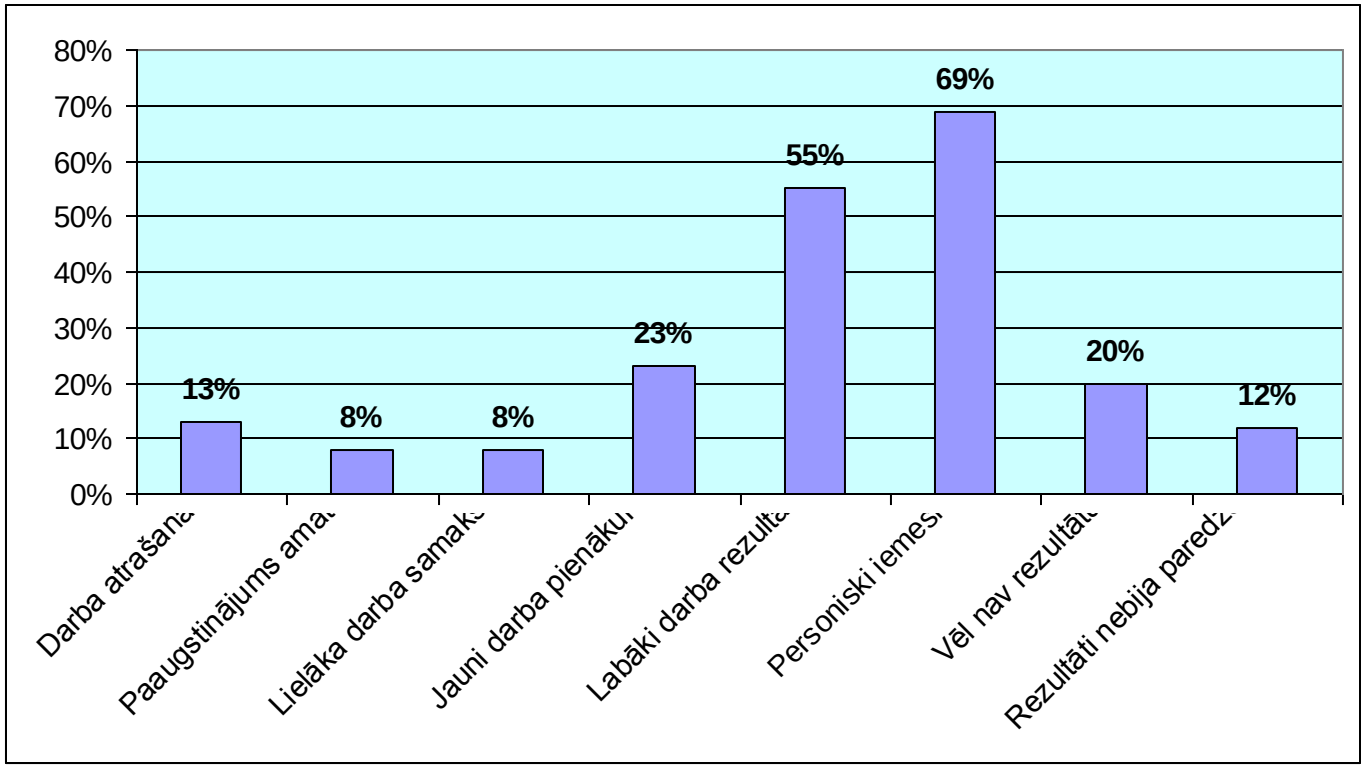

CSP dati, 2011

Mūžizglītības Programma

Bezdarbnieku skaits, kuri apguvuši izglītības programmas

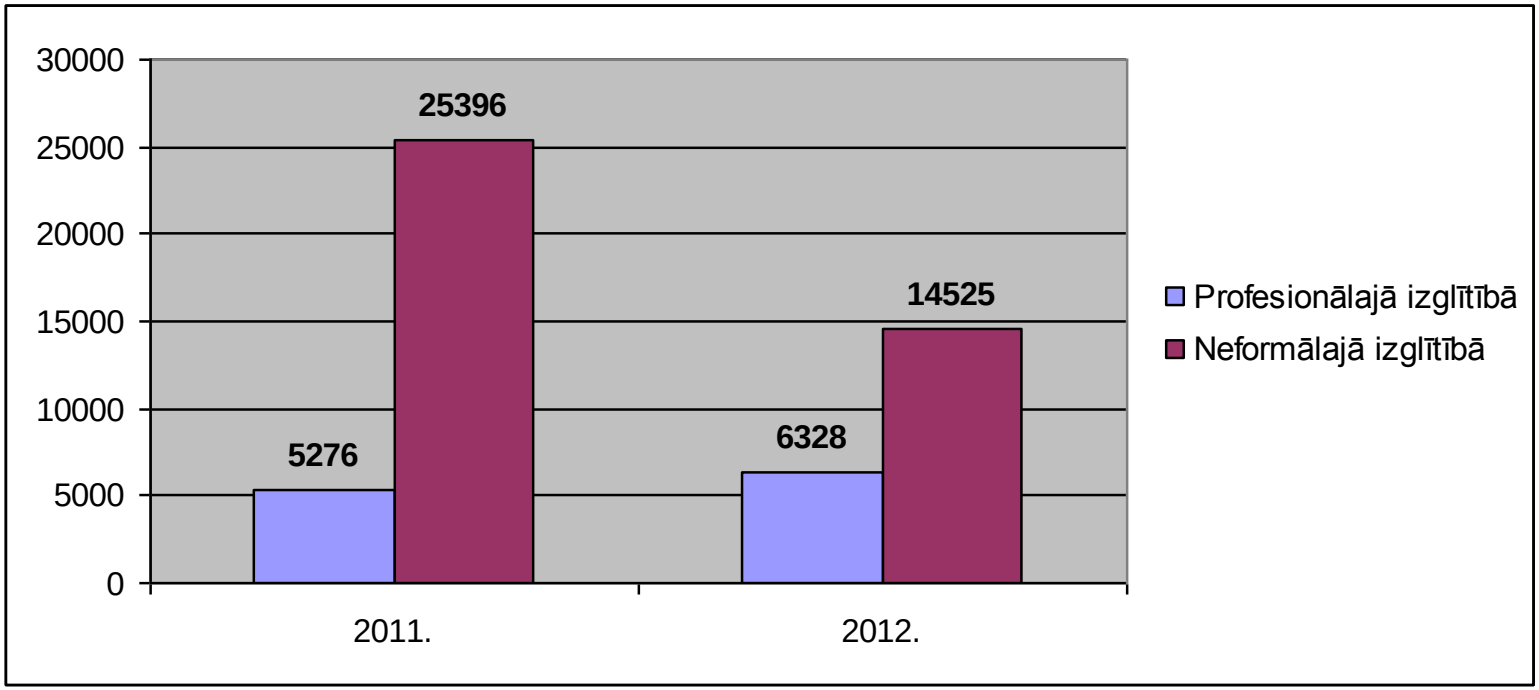

NVA dati

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Neformālās izglītības pakalpojumu izmantošana

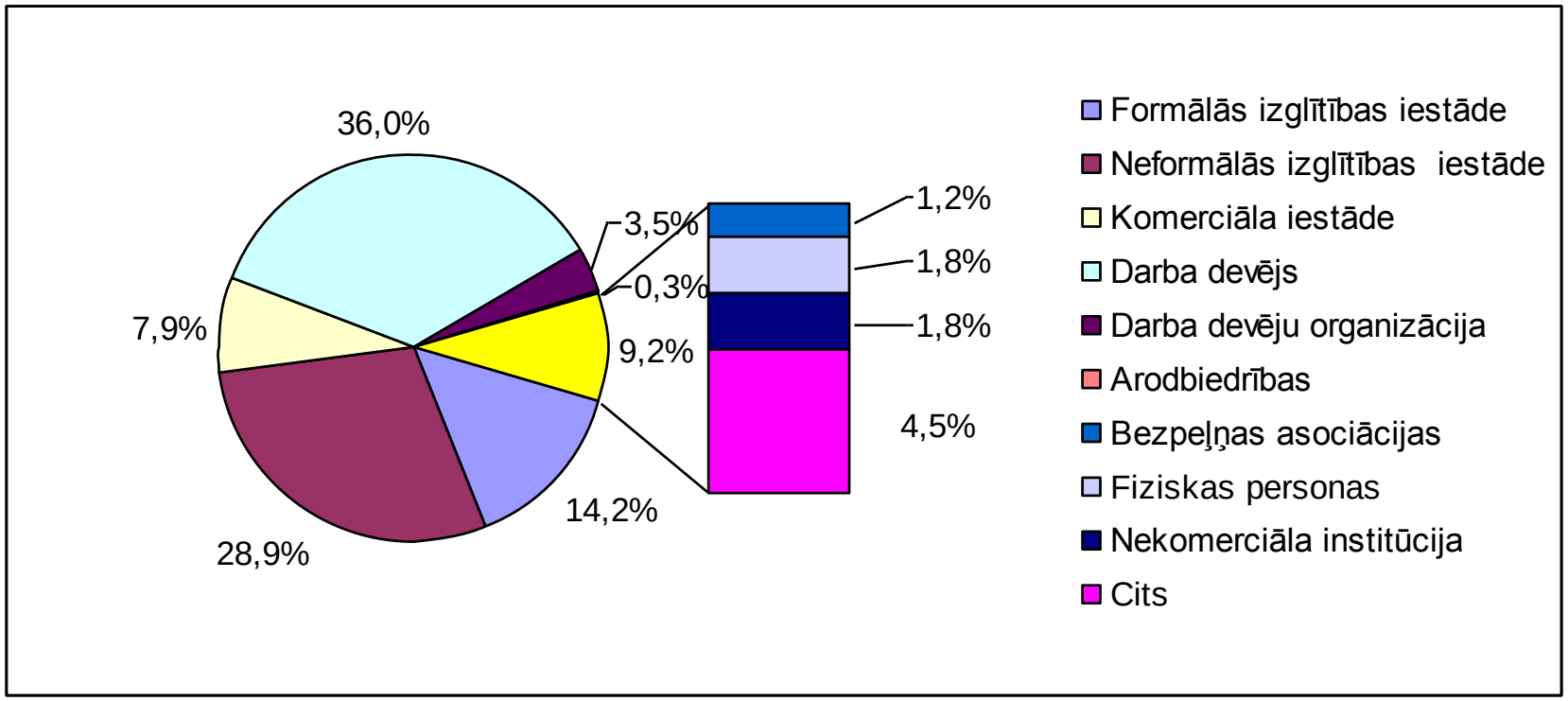

CSP dati, 2011

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Iesaistīšanās neformālās izglītības aktivitātēs

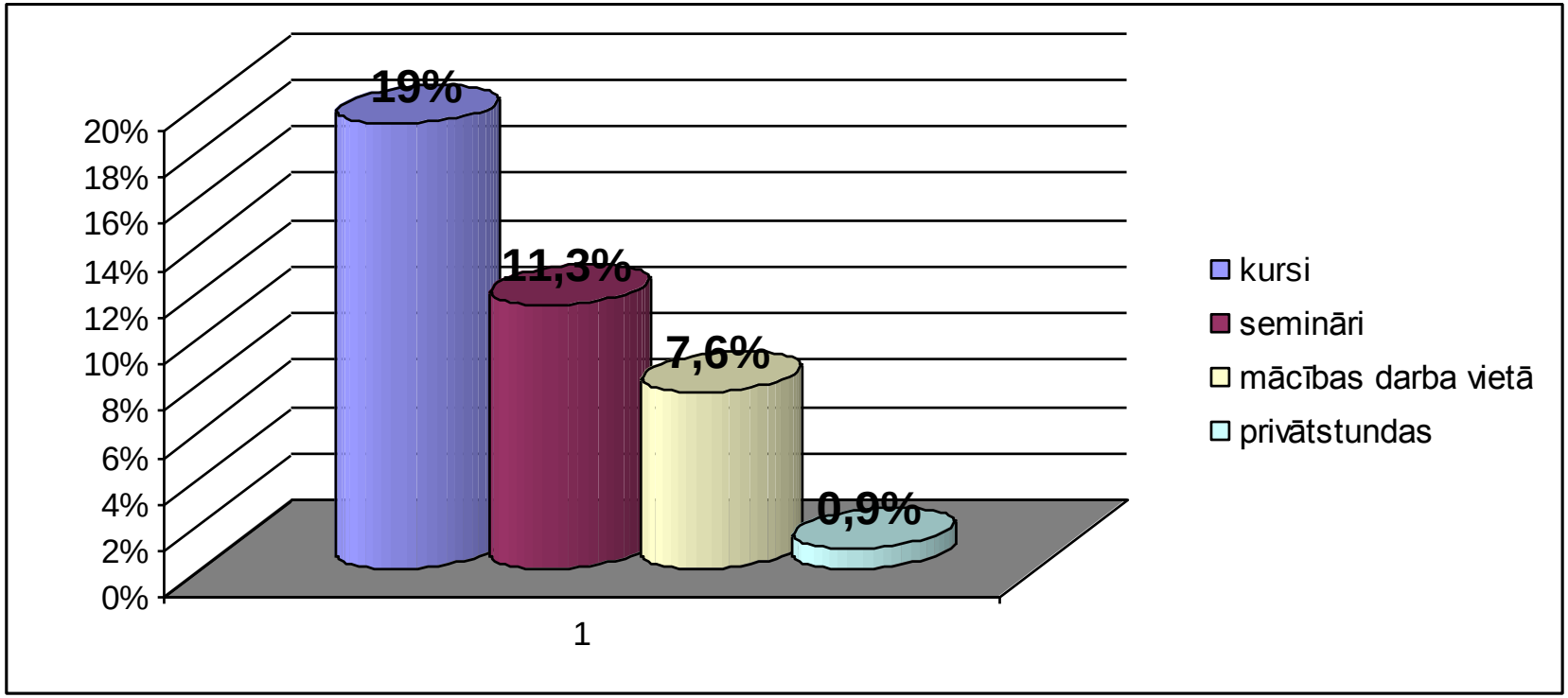

CSP dati, 2011

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Iesaistīšanās informālajā izglītībā pēdējā gada laikā

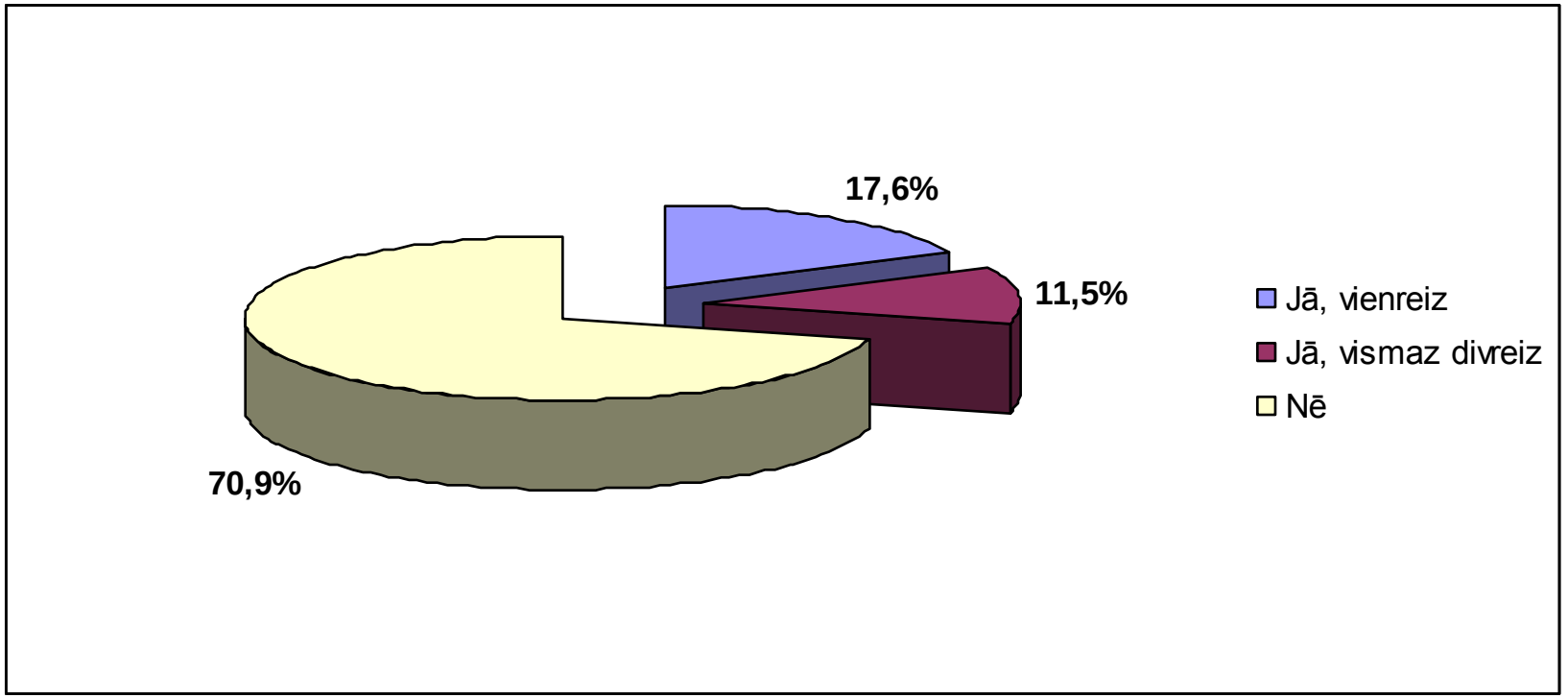

CSP dati, 2011

Mūžizglītības Programma

Informālā veidā pieaugušie mācās:

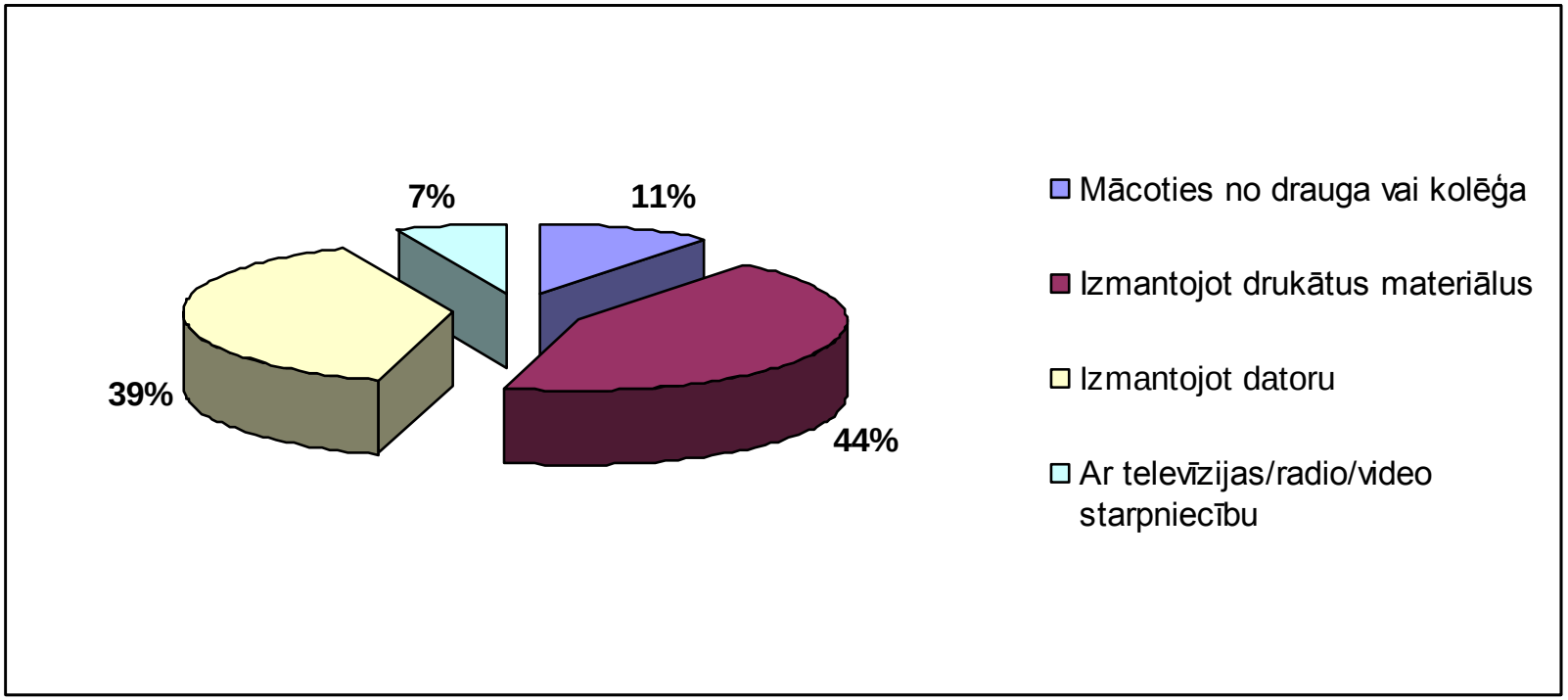

CSP dati, 2011

Izglītības atzīšanas un pielīdzināšanas iespējas

- 28.02.2012. MK noteikumi Nr. 142 “ Grādu un profesionālo kvalifikāciju pielīdzināšanas kārtība“

- 22.02.2011. MK noteikumi Nr. 146 „Kārtība, kādā novērtē ārpus formālās izglītības sistēmas apgūto profesionālo kompetenci”

- 10.01.2012. MK noteikumi Nr.36 “Iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi”

Šķēršļi, kas kavē iesaistīšanos pieaugušo neformālajā izglītībā

- Augsta mācību maksa – 11,4%
- Laika grafiks – 7,1%
- Nav piemērotas programmas – 4%
- Ģimenes apstākļi – 3,6%
- Prasības attiecībā uz iepriekšējo izglītību – 2,6%
- Mācību attālums – 1,3%

CSP dati, 2013

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Rīcība: mazināt šķēršļus

- Veidot elastīgu mācību maksas un atlaižu sistēmu
- Attīstīt tālmācības un e-mācīšanās formas, kas ļauj mācīties individuālā laika režīmā
- Izmantot vieglās valodas principus
- Aprūpes iespēju radīšana, kas palīdz pieaugušajiem apvienot ģimenes un darba pienākumus ar mācībām.

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Mācību norises laiks

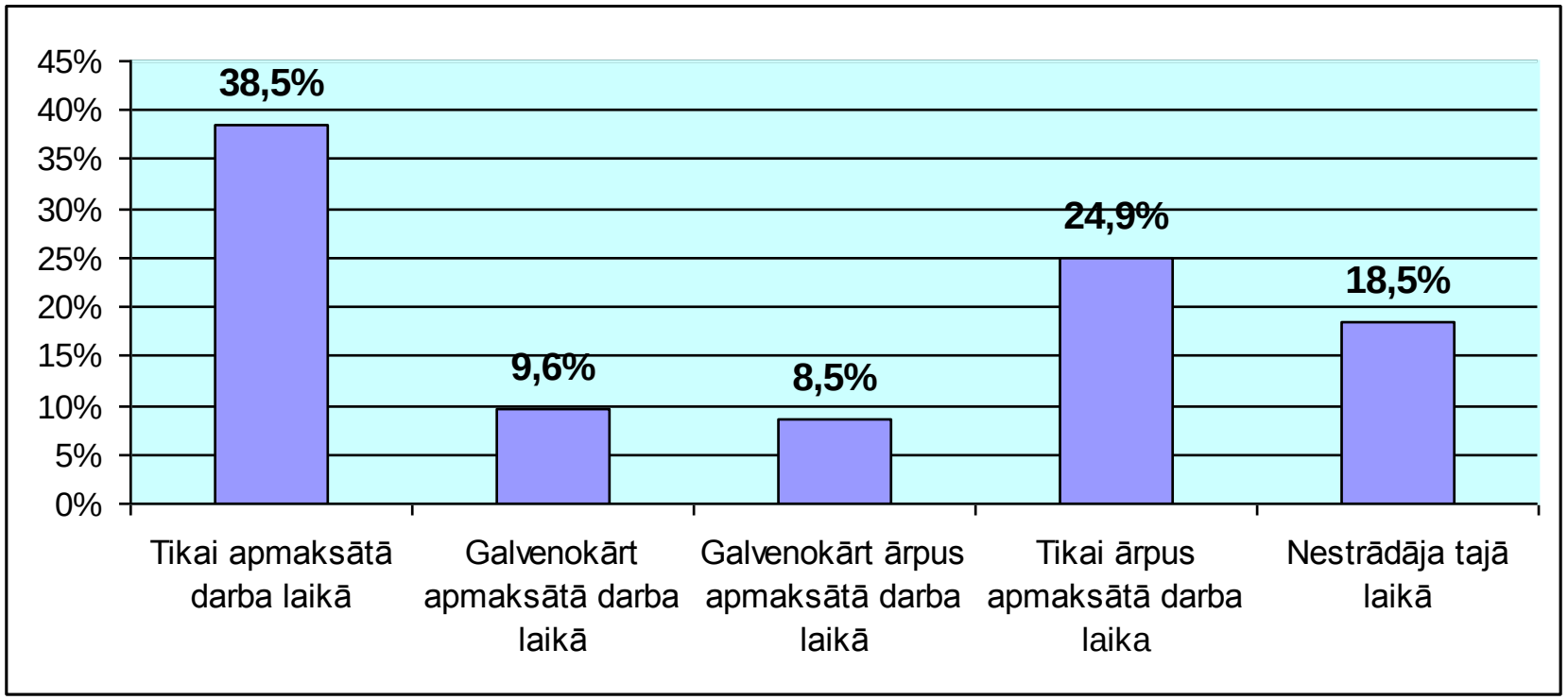

Mūžizglītības Programma

Mācību metodes neformālajā izglītībā

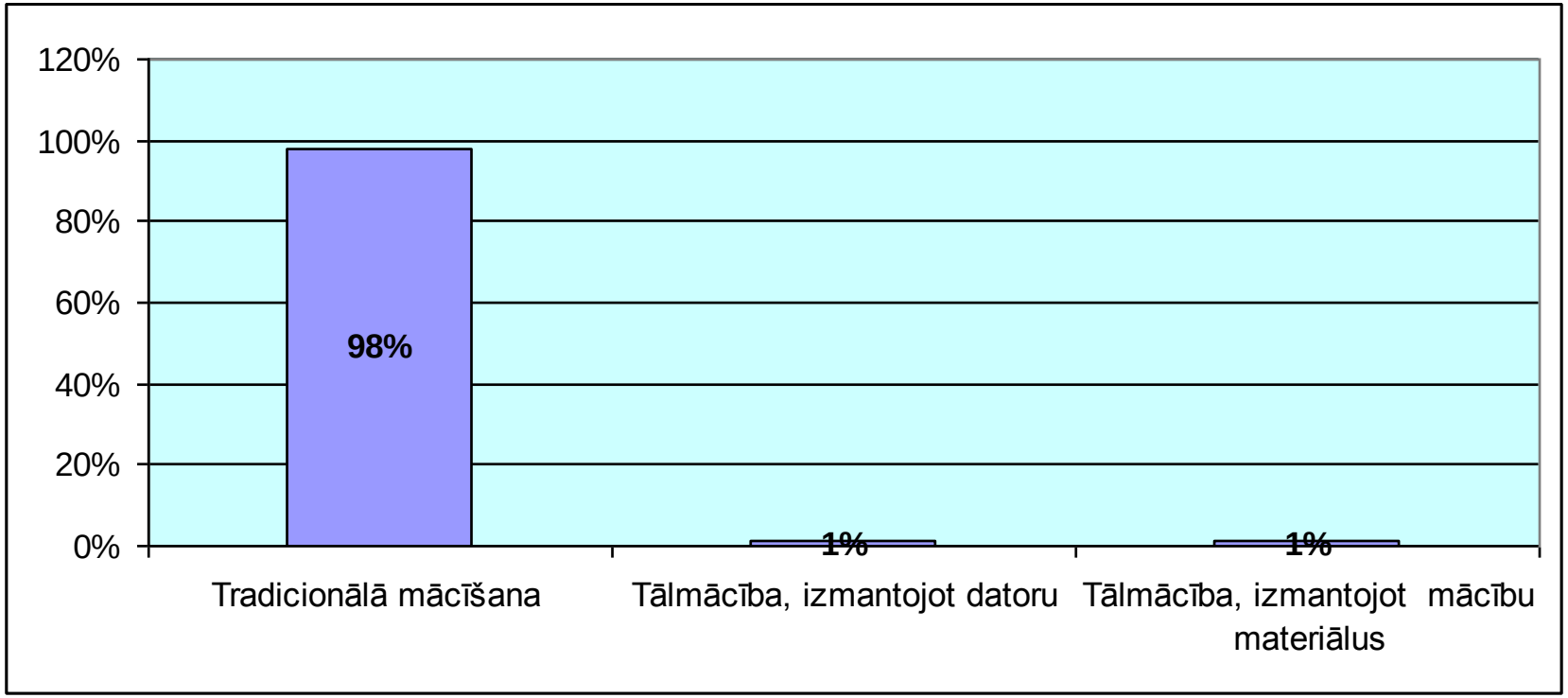

CSP dati, 2011

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Rīcība: veidot kampaņas iesaistei

- Veidot un izplatīt informāciju, izmantojot mērķgrupu mediju lietošanas paradumus
- Attīstīt neformālos un informālos pasākumus
- Iesaistīt radošās industrijas kampaņu īstenošanā
- Pilnvērtīgāk izmantot vietējos resursus, veicinot to sadarbību
- Attīstīt mācību kopienu praksi

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Laikrakstu un žurnālu lasīšanas biežums

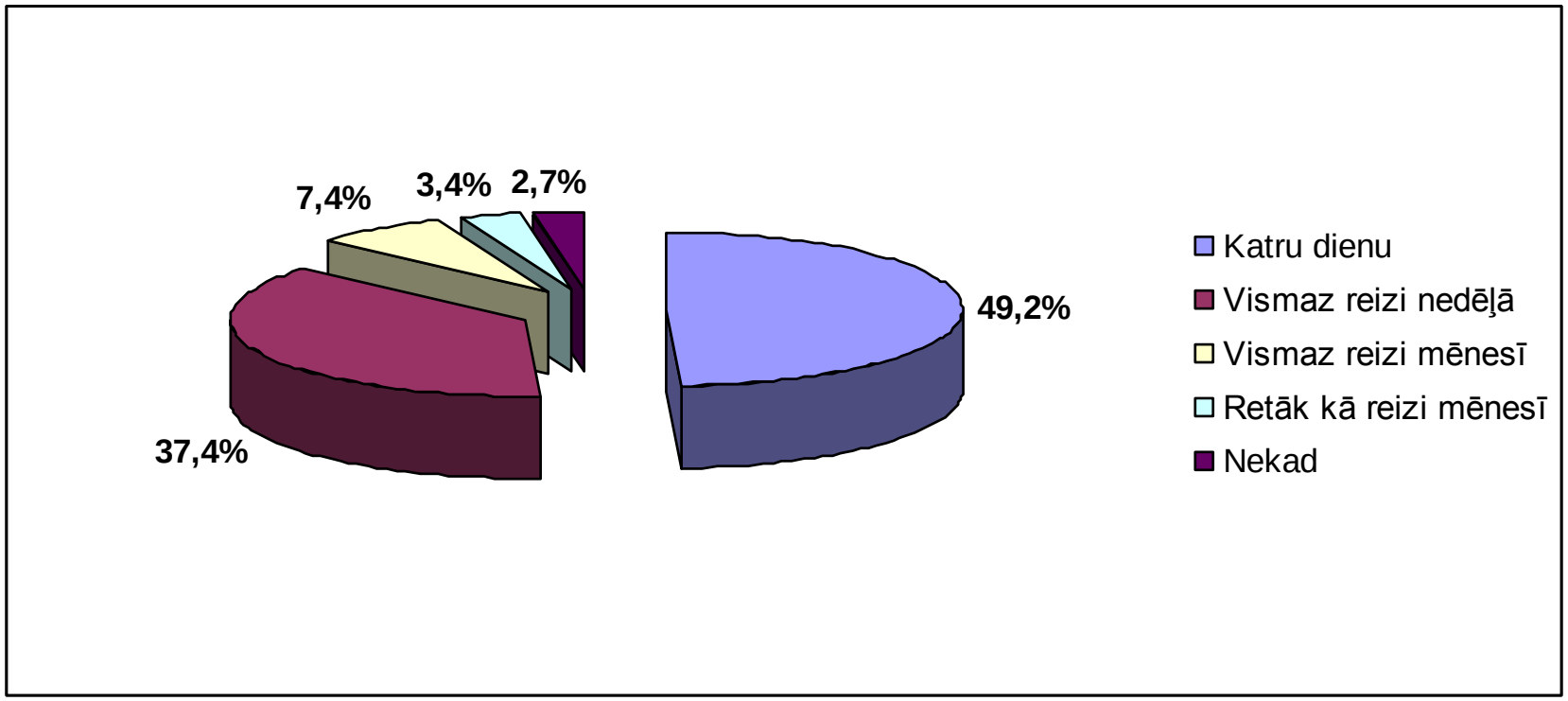

CSP dati, 2011

Mūžizglītības Programma

Publikācijas par pieaugušo izglītību

- Reģionālā prese (2012.g. septembris – novembris):
  - Mācību centru aktualitātes – 5
  - Pasākumi, projektu īstenošana – 7
  - Citas – 6

- Republikāniskā prese (2012.gads) :
  - Par izglītības atzīšanu – pa vienai publikācijai: Diena, Neatkarīgā Rīta avīze, Latvijas avīze, Ieva
  - Par kuponiem – 33 publikācijas +TV, Interneta portāli

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Informācijas avotu par izglītības iespējām izmantošana

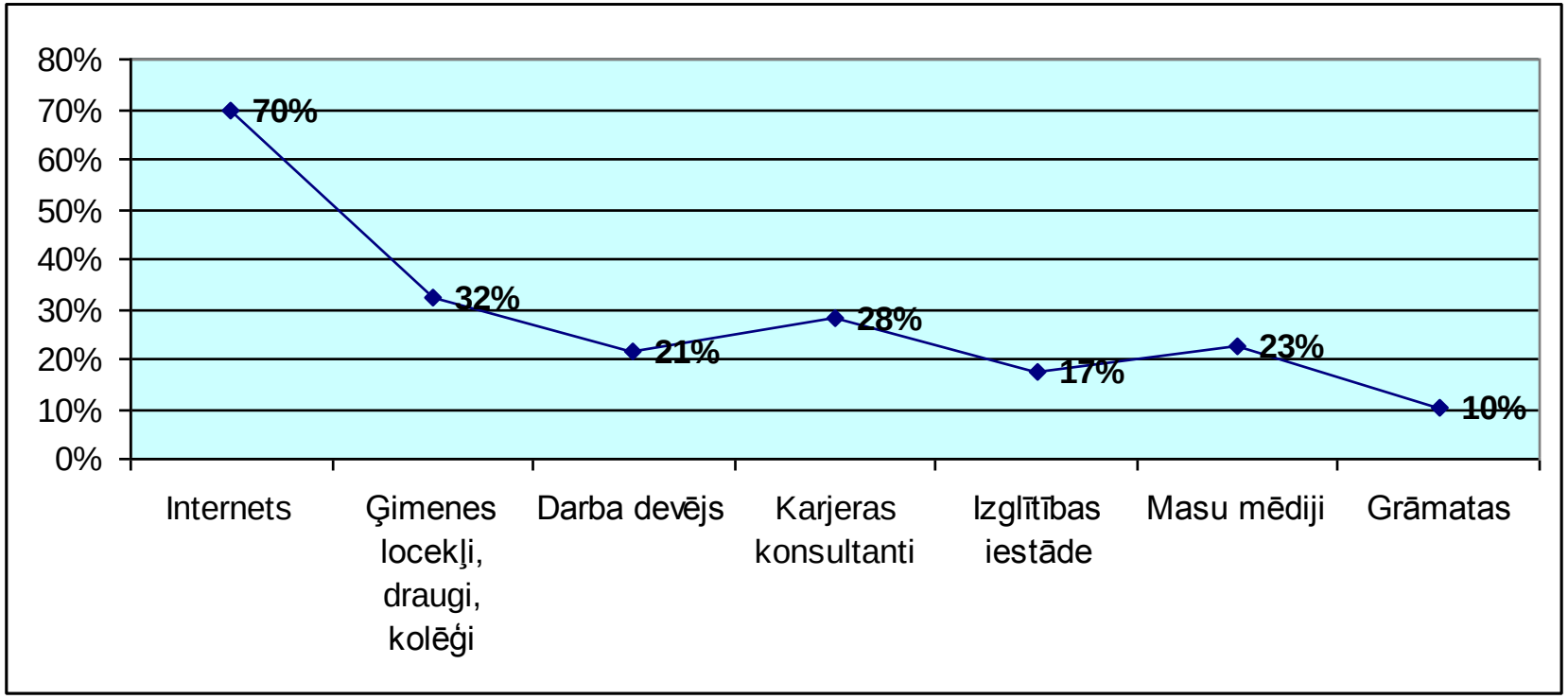

CSP dati, 2011

Mūžizglītības Programma

Līdzdalība sabiedriskos pasākumos

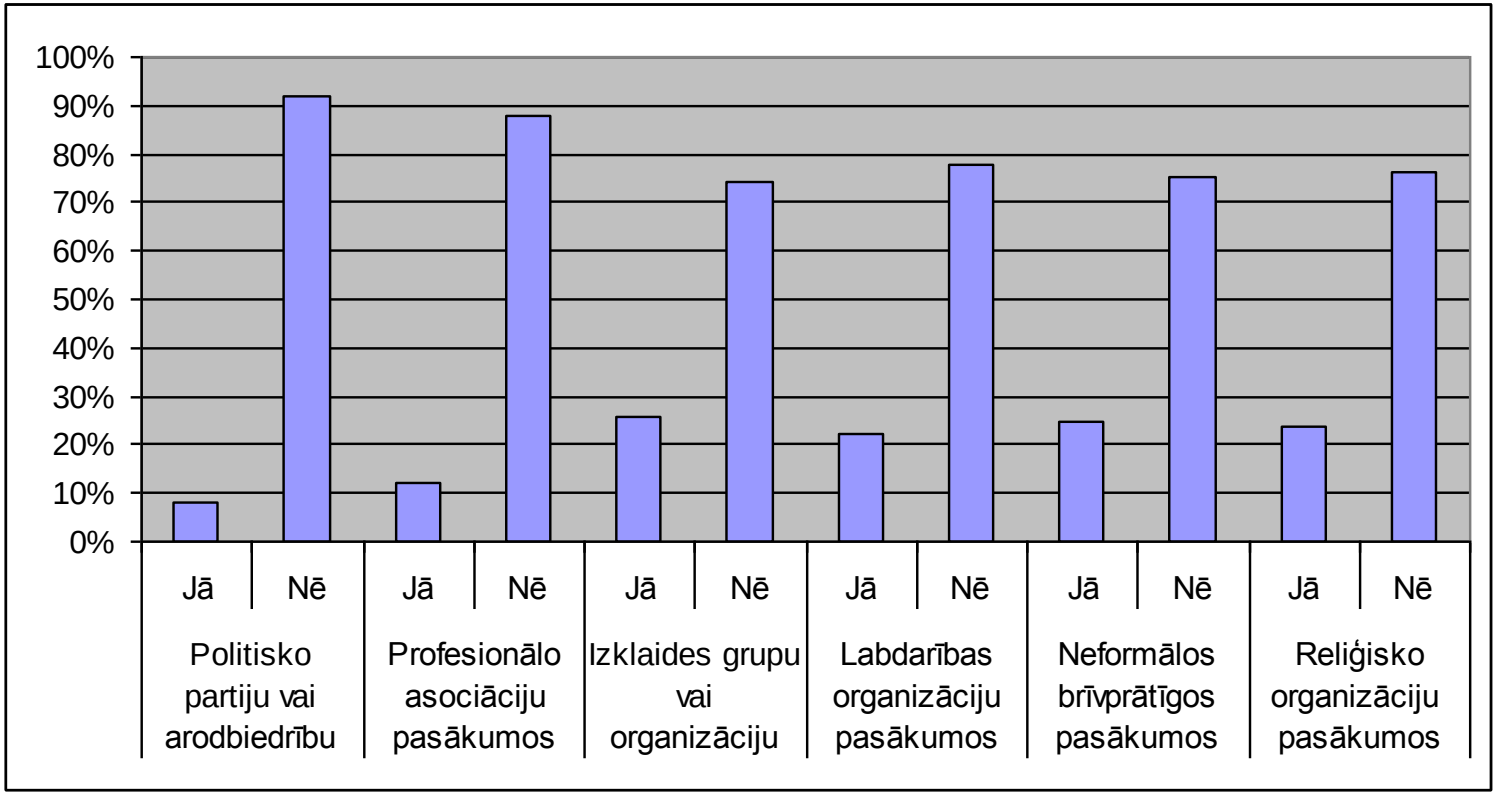

CSP dati, 2011

Kultūras pasākumu apmeklēšana

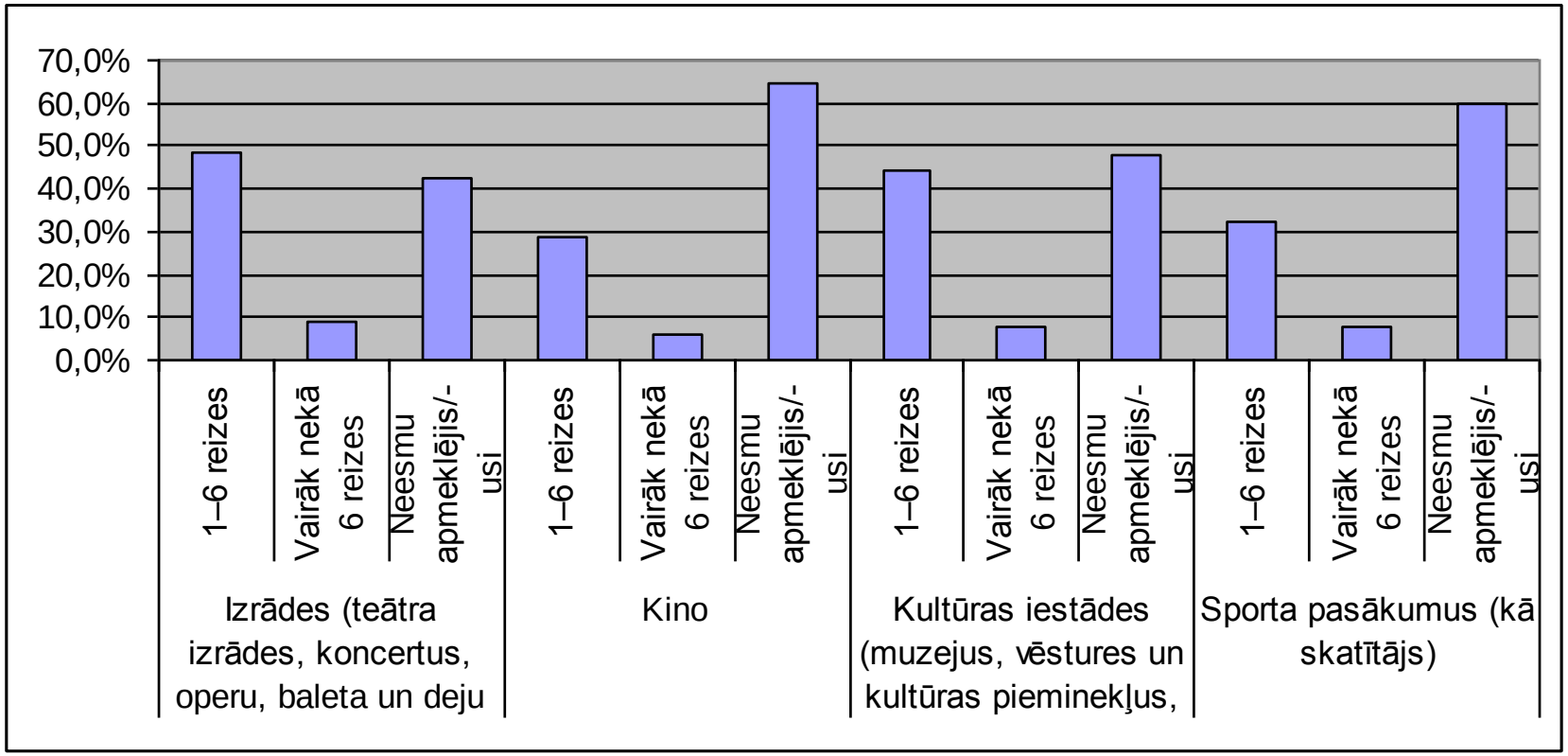

CSP dati, 2011

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Sadarbība rīcību īstenošanai

- Visu līmeņu iesaistīto pušu un to lomas noteikšana:
  - Latvijas valdība
  - Plānošanas reģioni
  - Vietējās pašvaldības
  - Nevalstiskās organizācijas un asociācijas
  - Izglītības sniedzēji
  - Sociālie partneri
- Rīcības plānošana:
  - Mērķgrupa
  - Finansējuma avots
  - Stratēģija
  - Taktika
  - Rīki

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Pieaugušo izglītības pārvaldība

- Visaptverošu un savstarpēji salīdzināmu datu par visiem pieaugušo izglītības aspektiem nepieciešamība uz faktiem balstītas politikas izstrādei
- Orientācija uz neatkarīgu zināšanu apguvēju vērstu, daudzšķautņainu pārvaldības modeli
- Lietderīgāka un efektīvāka finansējuma izmantošana
- Likumdošanas iniciatīvas par pieaugušo izglītību
- Sadarbība ar darba devējiem, sociālajiem partneriem un pilsonisko sabiedrību
- Pieaugušo izglītības jautājumu izpētes pastiprināšana

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Datu pieejamība

- Dati par pieaugušo izglītības sniedzējiem:
  - Reģistrētas izglītības iestādes, privātprakses – IKVD
  - Organizācijas, kurām izglītības pakalpojumi nav pamatdarbība – pašvaldības
- Dati par pieaugušo izglītības programmām:
  - Profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides programmas – NIID, VIAA
  - Neformālās izglītības programmas
- Dati par īstenotajām izglītības programmām
  - NVA, IZM statistika
  - Pašvaldību un iestāžu gada pārskati
- Dati mērķgrupu griezumā

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

2011.g. pieaugušo izglītībā iesaistītie un finansējums (Ls)

	Izlietotais finansējums prof. pilnveidei (t.sk. valsts budžets)	Izlietotais finansējums neformālās izglītības programmām (t.sk. valsts budžets)	Izlietotais finansējums kopā (t.sk. valsts budžets)	Iesaistīto personu skaits prof. pilnveidē	Iesaistīto personu skaits pieaugušo neformālās izglītības programmās	Iesaistīto personu skaits kopā
KM	155 340 (71488)	726 155 (271234)	881 495 (342722)	1 187	68 313	69 500
EM	0	1 600 000	1 600 000	0	6 000	6 000
IZM	8 447 562 (1267136)	82 800 (15360)	853 0362 (1282496)	31 246	544	31 790
ZM	0	479 404 (119851)	479 404 (119851)	0	18 825	18 825
LM	5 811 935 (357036)	16 466 561 (2855192)	22 278 496 (3212228)	20 393	16 742	37 135
KOPĀ	14 414 837	19 354 920	33 769 757	52 826	110 424	163 250

Ministriju īstenotie projekti

- Izglītības un zinātnes ministrija:
  - Vispārējās izglītības pedagogu tālākizglītība
  - Profesionālo mācību priekšmetu pedagogu un prakses vadītāju teorētisko zināšanu un praktisko kompetenču paaugstināšana
  - Pedagogu konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos

Mūžizglītības Programma

Ministriju īstenotie projekti (2)

- Labklājības ministrija
  - Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība Latvijā - 2
  - Mūžizglītības pasākumi nodarbinātām personām

- Ekonomikas ministrija:
  - Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām
  - Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts komersantu individuāli organizētām apmācībām

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Sadarbības priekšlikumi projekta ietvaros

- Izbraukuma konsultācijas par pieaugušo izglītības iespējām pēc pašvaldību pieprasījuma
- Seminārs reģiona izglītības speciālistiem par pieaugušo izglītības iespējām
- Konsultācijas pašvaldībām par pieaugušo izglītības organizēšanu vai tās uzlabošanu
- Iesūtīto priekšlikumu apkopošana un iesniegšana izskatīšanai ministriju forumos
- Informācija par projekta aktivitātēm un labās prakses piemēriem: www.izm.gov.lv → Nozaru politika →Izglītība →Mūžizglītība → Projekts.

Mūžizglītības Programma

IZGLĪTĪBAS un ZINĀTNES MINISTRIJA

Paldies par uzmanību!

E-pasts: Ingrida.Muraskovska@izm.gov.lv

Tel.: 67047796

Mūžizglītības Programma